

Miljøverndepartementet
Postboks 8013 DEP
0030 Oslo

Deres ref.:
2001/2769 P/HTE

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2002/367- AREA/PU/TK
Arkivkode:
701

Dato:
10.04.2002

ENDRING AV PLAN- OG BYGNINGSLOVEN – TIDSFRIST FOR PLANBEHANDLING

I tilknytning til behandlingen av Planlovutvalgets første delinnstilling, har departementet nå fremmet to forslag om henholdsvis frist for behandling av reguleringsplaner og frist for å fremme innsigelse mot reguleringsplaner. Selv om det er to ulike forslag, vil konsekvensene av forslagene kunne innvirke på hverandre, og direktoratet mener derfor at forslagene må ses under ett når man skal vurdere konsekvensene av forslagene.

Frister for behandling av reguleringsforslag

Det er foreslått frister for første gangs behandling av private planforslag, frist for kommunestyrets behandling av forslag etter siste gangs behandling i planutvalget og bestemmelser om rapportering dersom det går lang tid fra første til andre gangs behandling i planutvalget.

Direktoratet ser klart de fordeler det vil være for utbyggere at det blir klare frister for behandling av planforslag. Dette vil kunne skape fortløp i prosesser som mange ganger tar alt for lang tid. Etter forslaget skal som hovedregel det gå maksimalt 48 uker, dvs i underkant av ett år fra et privat planforslag blir sendt inn og til det er ferdig behandlet.

Direktoratet deler imidlertid ikke departementets syn når det gjelder vurderingen av konsekvensene av forslaget. Dette gjelder spesielt de forhold som er tatt opp under overskriften "Tid til saksforberedelse". Her tas det til orde for at den tiden man mister før et forslag må legges fram for planutvalget til førstegangs behandling kan kompenseres ved at forslaget gis en grundigere behandling fram mot andre gangs behandling i planutvalget.

Isolert sett er dette en riktig vurdering som ikke får betydning for de interesser regionale myndigheter skal ivareta. Men når dette kobles med at fristen for innsigelse settes til høringsfristen, så vil konsekvensene for de interesser regionale statsmyndigheter skal ivareta kunne bli betydelige. Skal man følge opp den vurdering som departementet har gjort, så innebærer det at det vil kunne skje til dels betydelige endringer fra den planen som blir lagt ut til høring i forhold til den planen som blir endelig vedtatt. Dette vil da skje uten at høringsinstansene får anledning til å uttale seg til det endelige forslaget. Riktignok er det et grunnleggende prinsipp innen forvaltningsretten at dersom man gjør vesentlige endringer i forhold til et forslag som har vært på høring, så må forslaget ut på ny høring. Men det er ingen faste regler for når dette må skje, overgangen til de tilfelle hvor det må ny høring til

er glidende. Konsekvensen av dette kan bli at de myndigheter som har innsigelsesrett i framtiden kanskje i større grad enn nå vil fremme innsigelse, spesielt i grensetilfellene, for at de skal være sikker på at de er på banen i tilfelle det skjer endringer som har betydning for deres interesser før andre gangs behandling i planutvalget. En utilsiktet konsekvens som ikke er ønskelig.

Selv om direktoratet er sterkt kritisk til departementets vurdering av konsekvensene av forslaget, finner direktoratet likevel isolert sett å kunne godta de endringer som er foreslått i §§ 27-1 nr 2 første ledd, 27-2 nr 1 og 30 andre ledd. Årsaken til dette er de muligheter for unntak som finnes i forslaget til § 30, samtidig som det ikke er knyttet sanksjoner til at fristene, spesielt at planen ikke blir automatisk vedtatt ved oversittelse av fristen.

Frist for innsigelse

Departementet foreslår at fristen for å fremme innsigelse skal være den samme som fristen for uttalelse fra berørt myndighet.

I vår uttalelse 29.6.2001 til Planlovutvalgets første delinnstilling skrev direktoratet bl a følgende i tilknytning til spørsmålet om å endre fristen for å fremme innsigelse:

”Ønsker man å flytte tidspunktet for når innsigelse skal fremmes til tidligere i prosessen, må man også drøfte løsninger for hvordan man skal behandle endringer i planen etter at fristen for å fremme innsigelse er gått ut. I tillegg må man også i dette tilfelle beskrive prosessen tydeligere i loven slik det blir klart hvilke hendelser fristen for å fremme innsigelse blir knyttet til.”

Ved det nåværende forslaget har departementet avklart hvilken hendelse fristen for å fremme innsigelse knytter seg til. Det som departementet ikke drøfter i sitt høringsnotat er hvordan man skal behandle endringer i planen etter at fristen for å fremme innsigelse er gått ut, og det er nettopp på dette punktet direktoratet er mest skeptisk til å framskynde fristen for innsigelse.

Det er konsekvensene av det endelige planvedtaket som har betydning for de interesser regionale statsmyndigheter skal ivareta, som spiller inn ved vurderingen av om det skal fremmes innsigelse eller ikke. Øker man usikkerheten med hensyn til hvordan det endelige planvedtak vil bli seende ut i forhold til det forslag som er på høring, jf det departementet framhever på s 15-16 i høringsnotatet om muligheter for å kompensere, nemlig ved at kommunen foretar en grundigere behandling fram mot andre gangs behandling i planutvalget, så øker man samtidig usikkerheten for regionalt nivå om hvorvidt de skal fremme innsigelse eller ikke.

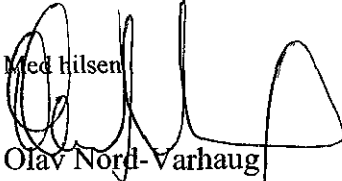
En konsekvens av dette vil kunne bli, som nevnt foran, at man fremmer innsigelse for å være i dialog dersom kommunen gjør vesentlige endringer i forhold til det forslaget som har vært på høring. Dette vil kanskje spesielt være aktuelt i de tilfelle for den foreslåtte reguleringsplanen bryter med det som er vedtatt i gjeldende kommuneplan. En annen mulighet er selvsagt i avgi en uttalelse under forbehold om at det ikke gjøres bestemte endringer i planen, noe som på sin side skaper usikkerhet for kommunen når de skal arbeide med planen fram mot andre gangs behandling i planutvalget.

Men siden konsekvenser av reguleringsplaner som er i tråd med kommuneplanen, i utgangspunktet skal ha mindre betydning i forhold til de interesser direktoratet skal ivareta enn kommuneplanen, finner direktoratet likevel isolert sett å kunne godta den endring som er foreslått i § 27-1 nr 2 andre ledd og § 28-2 fjerde ledd.

Oppsummering

Direktoratet er enig i at de foreslåtte endringer hver for seg vil kunne føre til en mer effektiv behandling av reguleringsplaner. Imidlertid er direktoratet, som det går fram ovenfor, bekymret for at man når man ser alle forslagene under ett, så vil de kunne føre til den utilsiktede konsekvens at det blir fremmet flere innsigelser enn det som det gjøres nå. Dette vil kunne skje for at man skal sikre seg dersom det skjer endringer i planen på punkter som er av betydning for de interesser man skal ivareta, uten at disse endringene nødvendigvis vurderes som vesentlig når man vurderer planen under ett.

Direktoratet vil derfor anbefale at før man går videre med de forslag som er fremmet, foretar en nøyere vurdering av hvordan man skal takle endringer i planen mellom første og andre gangs behandling i planutvalget, noe som med de nye fristene for behandling av planen vil kunne skje i større grad enn det som er tilfelle i dag.

Med hilsen

Olav Nord-Varhaug
Fung direktør Arealavdelingen

Kari Øvrelid

Kopi: Riksantikvaren
Statens forurensningstilsyn